

A fishing net is suspended across the top of the image. Below it, a landscape is visible, featuring a line of dark evergreen trees on a ridge and a dark, rocky cliff face in the foreground. The sky is a deep, dark blue with some light clouds. The overall mood is somber and atmospheric.

VÄLTÄMÄTÖN PAHA

Maria
Adolfsson

DOGGERLAND

TAMMI

DOGGERLAND-SARJASSA ILMESTYNYT:

Harha-askel (2018, suom. 2019)

Myrskyvaroitus (2019, suom. 2019)

Meren ja pirun välissä (2020, suom. 2020)

Juokse tai kuole (2021, suom. 2021)

Syöksyvirtaus (2022, suom. 2022)

Välttämätön paha (2023, suom. 2024)

Maria Adolfsson

VÄLTÄMÄTÖN
PAHA

Suomentanut
Terhi Vartia

TAMMI
HELSINKI

Ruotsinkielinen alkuteos *Nödvändigt ont* ilmestyi 2023.

Copyright © Maria Adolfsson, 2023

First published by Wahlström & Widstrand, Stockholm, Sweden.

Published in the Finnish language by arrangement with Bonnier Rights,
Stockholm, Sweden.

Suomenkielinen laitos © Terhi Vartia ja Tammi 2024

Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä.

Painettu EU:ssa

ISBN 978-952-04-5816-4

*Ken pahaa kylvää,
se myrkkyä niittää.*

DOGGERILAINEN SANANLASKU

Prologi

Kirje kolahtaa postilaatikkoon, mutta mies pitelee vielä kättä punaisen metalliluukun päällä miettien, unohtuiko kuitenkin jotain.

Sitten hän hätistää ajatuksen mielestään. Kaikki on tarkistettu moneen kertaan: osoite, paino, postimaksu. Hän oli lisännyt kaiken varalta pari ylimääräistä postimerkkiäkin.

Harmaa kirjekuori on niin tukeva, että sen pitäisi pysyä koossa, etenkin kun hän vahvisti kulmat autotallista löytyneellä pakkausteipillä. Olisi ehkä pitänyt hankkia pehmustettu, valmiiksi frankeerattu keltainen kirjekuori. Tosin silloin olisi pitänyt mennä postiin jonottamaan ja joutua puheisiin sen uteliaan postineidin kanssa.

Hän ei halua, että mokoma nainen olisi viimeinen ihminen jonka kanssa hän puhuisi.

Ja mitä sitä enää pähkäilemään, tehty mikä tehty. Mies työntää kädet syvälle takintaskuihin ja lähtee vaeltamaan vastatulessa kotia kohti.

Kaikki on valmista. Kissa on lahjoitettu naapurin lapsille; lapset ilahtuivat ja naapuri tajusi olla kyselemättä, miten kukaan tässä iässä muka yhtäkkiä saisi kissa-allergian.

Verhot ovat kiinni, jääkaappi on tyhjennetty ja pullot odottavat pöydällä, samoin lääkepakkaukset.

Hän on jopa laittanut äänilevyn valmiiksi levysoittimeen.

Wagneria. *Jumalten tuho.*

Jostain syystä se vähän nolottaa.

Hänhän kuunteli nuoruudessaan Stonesia, Doorsia, Creamia ja vastaavia. Ja on kuunnellut siitä pitäen, oikein tyytyväisenä. Ja vaikka hän on varonut sitä ääneen sanomasta, hän on aina ollut sitä mieltä ettei mikään nykytuotanto vedä vertoja kuusikymmenluvun musiikille. Tarkemmin sanottuna vuosien 1963–1969 musiikille. Sellaiset ajatukset on parasta pitää omana tietonaan.

Oopperaa hän ei ymmärrä ollenkaan.

Jostain syystä hän sai kuitenkin päähänsä, että hetki vaatisi jotain... mahtipontisempaa. Siksi hän etsi klassisen musiikin osaston Frejgaten levykaupasta joka myy vanhoja vinyyilejä ja nappasi levyn summamutikassa. Kannen perusteella se vaikutti riittävän paatokselliselta.

Wagner... hän ajattelee avatessaan ulko-oven. Eikös Hitler harrastanut Wagneria?

Tuleeko siitä nyt viimeinen mitä kuulen?

Hän lukitsee oven ja laskee avaimet eteisen pöydälle.

Hittolainen, soikoon mieluummin Stones, vaikkapa *Beggars Banquet*.

Juuri niin.

Sympathy for the Devil.

Se nyt on ihan oikeasti mahtipontinen.

Ja ainakin hän ymmärtää mistä siinä on kyse.

1

Karen Eiken Friis katselee siippaansa epäuskoisena.

– Sekin tipahtaa ennen pitkää, hän sanoo nyökäten kohti värivaloin varustettua katajanoksaköynnöstä, jota mies yrittää vaivalloisesti ripustaa ovenkarmin varaan. Kaksi köynnöstä on jo paikoillaan: toinen keittiössä, toinen ulko-oven päällä.

Leo Friis laskeutuu jakkaralta irvistäen, työntää pistokkeen seinään ja katselee tyytyväisenä aikaansaannostaan. Karenia vilkaistuaan hän päättää olla uhmaamatta kohtaloa ja jättää vilkkutoiminnon kytkemättä.

– Eikö äiti olekin ihan tylsä? hän sanoo kääntyen katsomaan tytärtään ja isoa pahvilaatikkoa lattialla.

– Mmm, Selma vastaa painokkaasti ja ojentaa Leolle esiineen, joka on ilmeisesti itämaan tietäjä.

– Ohhoh, onkos siellä seimikin? Leo kysyy. – Teimme melkoisen löydön, hän lisää Karenin suuntaan.

Karen katsoo häntä kulmat koholla.

– No totisesti. En tiennytkään, että edes kirpparilta voi saada noin ison kasan roinaa kolmella kympillä. Onpa hieno, kultaseni, hän lisää, kun Selma esittelee hänelle pientä seimeä.

Asetelma näyttää itse asiassa melko ehjältä, ja kaikki perinteiset hahmot ovat mukana, paitsi että yhdeltä itämaan tietäjältä puuttuu pää ja Joosefilta toinen jalka, mutta ne on

korvattu vaaleanpunaisella muoviluvahalla. Karen arvaa, etteivät moiset pikkuseikat saati vastaväitteet estä Leoa löytämästä sopivaa paikkaa jouluseimelle.

Karen oli antanut periksi jo nähtyään esineen, joka Leon kotiin raahaamista aarteista näyttää olevan Selman suosikki: kymmensenttinen, keraaminen karhu, joka istuu polvillaan kädet ristissä ja jolla on yllään pitkä valkoinen mekko, selässä enkelinsiivet ja pään päällä rautalangan varassa sädekehä, joka on hieman vinossa. Selma ei ilmeisesti ole vielä päättänyt, mihin enkelinalle päättyy istumaan, sillä toistaiseksi se kököttää hänen vieressään matolla.

Ei Karen Eiken Friisillä sinänsä ole mitään joulua vastaan. Päinvastoin. Hän odottaa sekä lomaa että joulua, jota ensimmäistä kertaa kahteen vuoteen päästään viettämään ihan oikeasti. Hän näkee jo mielessään ison talon täynnä ihmisiä, kylläisiä ja moneen kertaan rokotettuja. Tänä vuonna ei säästeltäisi ruoassa, juomassa eikä vaivannäössä.

Hän tietää myös, mitä joulu merkitsee Leolle. Leo, joka ei lapsena saanut kokea sitä mikä muille on itsestäänselvyys, pääsee nyt tyttärensä varjolla luomaan joulutunnelmaa oikein sydämensä kyllyydestä. Karen ymmärtää vaikkei sitä ääneen sano, että Leo on ihan itsensäkin vuoksi päättänyt koristella heidän kotinsa jonkinlaiseksi Disneyn ja Doggerlandin sekamelskaksi. Ja toki jouluna pitää olla koristeita, etenkin kynttilöitä, joulutähtiä ikkunoissa ja katajan tuoksua.

Mutta että värivaloja...

– Kai te tiedätte, että aattoon on vielä yksitoista päivää, Karen sanoo ja nousee. – Ja nyt alkaa olla pienten lasten nukkumaanmeno aika.

– Tylsääää, Selma sanoo.

Pari tuntia myöhemmin Karen laskee punaviinilasin sohva-pöydälle ja ottaa puhelimen käteensä.

– Millainen viikko sinulla on edessä? hän kysyy ja avaa kalenterin.

Leo venyttelee haukotellen.

– Tyhjä, hän vastaa. – Ei ainuttakaan äänitystä ennen kolmen kuninkaan juhlaa. Ehkä pari keikkaa tehtaalla, mutta siinä kaikki. Joten tässä on reilusti aikaa laittaa joulua. Ja hoitaa tytärtämme, hän lisää kun Karen on oikeissa väittää vastaan.

Karen päättää olla sanomatta sitä, mikä yleensä saa Leon karvat nousemaan pystyyn:

”Eiköhän jo olisi aika hakea Selmalle päiväkotipaikkaa.”

Toki Leo käsittää, että Selma tarvitsee myös ikäistään seura eikä voi loputtomiin viettää aikaa vain vanhempiensa ja studiomuusikoiden kanssa; sisaruksia ei ole luvassa, eikä niemellä asu muita lapsia.

Kyllä Leo sen käsittää, mutta mikäs kiire tässä on?

Ehkä keväällä, he viimeksi päättivät.

”Tai vasta syksyllä”, Leo lisäsi.

Asiaa ei siis kannata ottaa puheeksi juuri nyt. Sen sijaan Karen siemaisee viiniään ja huomaa Leon haukottelun tarttuneen.

– Entäs minä sitten? Miten ajattelit hoitaa aviovaimoasi, jonka on vielä raadettava kaksi viikkoa?

– No jaa... ajattelin tarjota viinaa ja seksiä. Ehkä vähän syötävääkin, jos hän on ihmisiksi.

Karen nyökkää.

– Kuulostaa kohtuulliselta.

He ovat olleet naimisissa pian vuoden. Karen ei edelleenkään kysitä, miksi he viime hetkessä päättivät järjestää kirkkohäät.

Kun Karen aikoinaan meni naimisiin Johnin kanssa, vihkiminen suoritettiin Doggerlandin konsulaatissa Pariisissa, ja jotain vastaavaa Leo ja hän olivat niin ikään ajatelleet.

Silti he olivat antaneet Langevikin kirkon papin vihkiä heidät, eivätkä edes vaatineet mitään muutoksia siunaukseen. Osaksi koska pappi on jo melkein kahdeksankymmentä, osaksi koska hän aikoinaan sekä kastoi että konfirmoi Karenin ja koska Karen tuntee aina jotenkin kutistuvansa hänen hurskaan katseensa alla. Huolimatta siitä, että Karen on ker- ran jos toisenkin joutunut saattamaan papin kotiin Haren & Kråkanista; Karenin äiti sanoo, että huhujen mukaan ehtool- lisviinin kulutus on Langevikin kirkossa kasvanut sitä mukaa kuin seurakunta on kutistunut.

"All the trimmings", Leo kuiskasi alttarilla, kun he lupasi- vat toisilleen ikuista uskollisuutta, kuuliaisuutta ja rakkautta kunnes kuolema heidät erottaa.

Aamen sille.

Varsinaista morsiuspukua Karen ei sentään sortunut hank- kimaan, ja Selma istui sievästi isoäitinsä sylissä sen sijaan että olisi tepastellut pitkin kirkon käytävää käsivarrella korillinen ruusun terälehtiä. Uuden mekon Karen sen- tään soi itselleen, tulipunaisen, kuin pienenä vastalauseena papin hurskaalle katseelle. Leo näytti lähinnä pörssimekla- rilta puvussaan, pitkä tukka siveästi taakse kammattuna ja muotoiltuna Sigridin kylpyhuoneen kaapista löytyneellä tuotteella.

Karen joutui puremaan huulta, jottei nauraisi Leon näh- dessään, mutta pientä tirskahdusta hän ei pystynyt pidättä- mään, kun pappi lausui Leon koko nimen:

– Otatko sinä Leonard Evald...

Saattoipa kirkonpenkistäkin kuulua pari naurahdusta, jotka äkkiä naamioitiin yskäksi. Etenkin siitä suunnasta, missä hänen työkaverinsa istuivat.

Karen Eiken Hornbystä tuli Karen Eiken Friis. Muutama uneton yö oli mennyt omantunnontuskissa siitä, että nimen vaihtaminen katkaisisi viimeisenkin siteen menneisyyteen,

mutta päivänvalossa järki voitti; John ja Mathis olisivat aina osa hänen elämäänsä.

Viimein Leokin antoi periksi. Selma sai molempien sukunimet, joista Karenin ensimmäisenä, joten Leo voisi vallan hyvin tehdä saman. Tosin vain paperilla; hän esittelee itsensä edelleen Leo Friisinä.

Häistä alkaa siis olla jo vuosi, mutta kaikki tuntuu edelleen jotenkin... oikealta, niin yllättävää kuin se onkin.

Vastoin Karenin odotuksia tilanne ei ole ahdistanut ollenkaan. Häntä ei ole pelottanut, että yhtäkkiä kaikki loppuukin. Mikä hämmästyttää häntä yhtä paljon kuin se, miten vauhdilla hänen elämänsä on muuttunut.

Kolme vuotta sitten hän ja Leo tapasivat toisensa, reilut kaksi vuotta sitten Selma syntyi ja vajaan kaksi vuotta sitten he joutuivat muuttamaan Langevikista Sigridin ja Kerisin luo niemelle.

Puoli vuotta sitten he ostivat tilaan kuuluneen pesularakennuksen ja maakaistaleen, remontoivat ja muuttivat.

Korjattavaa riittää vielä, sillä ikkunat on kitattava, kiviporaiden alin askelma on muurattava ja jostain syystä eteisen ja keittiön välisen oven yläosa on edelleen laudoittamatta, mutta suurimmaksi osaksi kaikki on valmista. Ainakin nyt pimeänä joulukuisena iltana, kun vain muutamassa lamputta palaa valo, kaikki näyttää oikein hyvältä. Jopa Leon värivalot luovat tunnelmaa, on Karenin myönnettävä vaikkakin pitkin hampain.

Hän pudistaa päätään, kun Leo näyttää punaviinipulloa.

– Ota sinä loput, pakko mennä pian nukkumaan jotta jaksan aamulla ylös.

– Entä omasi? Siis tuleva viikko.

Karen haukottelee taas.

– Harvinaisen rauhallinen, tosin paperihommia riittää. Pystyn varmaan jäämään vapaalle jo pari päivää ennen aat-

toa, ellei mitään kummempaa satu, ja palaan töihin vasta ensi vuoden puolella. Ehkä voin pitää vapaata välipäivätkin ennen kolmen kuninkaan juhlaa.

– Lunta on luvassa, Leo sanoo. – Ajattelin hommata Selmalle pulkan. Tai jonkun vastaavan millä voisimme vetää häntä.

Karen nyökkää hajamielisesti ja yrittää vaimentaa oman tunnon piston.

”Millä voisimme vetää häntä.”

Me...

Totuus on, että Karen viettää suurimman osan työpäivistään autossa, työpöydän ääressä tai poliisitalon kuulusteluhuoneissa, kun taas Leo käy pitkillä kävelyillä heidän lapsensa kanssa. Toisinaan vain niemen ympäri ja katsomassa Ritterin lampaita, toisinaan taas pidemmällä reissuilla, jolloin hän ”esittelee tytölle kaupunkia”.

Leo on levoton sielu. Hänen on saatava purkaa energiaansa ennen kuin voi rauhoittua viskilasillisen ääressä.

Viskiä taitaa kulua vähän liikaa, mutta toisaalta mitään sen vahvempaa hän ei käytä. Eikä kuulemma ole käyttänyt sen koommin, kun palasi Doggerlandiin. Eikä ainakaan sen jälkeen, kun jätti sataman lastauslaiturin taakseen, on Karen ajatellut.

Vain levottomuus on yhä jäljellä. Leo Eiken Friis on aina matkalla jonnekin. Tai jostakin.

Hän on seitsemän vuotta nuorempi kuin sinä. Ylikin.

Oikeassa Leo kuitenkin on pulkan hankinnasta: doggerilainen talvisää ja rattaat eivät ole hyvä yhdistelmä.

– Kuulostaa hyvältä, Karen sanoo ja nousee. – Olen varmaan vartin päästä jo unten mailla, hän lisää ja suutelee miestänsä. – Ihan vain tiedoksi...

Leon askeleet kuuluvat takaa jo ennen kuin Karen on ehtinyt puoliväliin portaita.

2

Poliisijohtaja Hans Jangel työntää puhelimen vyölaukkuun ja seisautuu keskelle pururataa mäen alle.

Takaa kuuluva äkäinen murahdus saa hänet hätkähtämään ja siirtymään nopeasti sivuun huohottavan hölkkääjän tieltä. Hän tuntee nenässään happaman hien hajun, kun trikoisiin, otsalamppuun ja kuulokkeisiin sonnustautunut mies pinkoo ohitse.

Saamarin ääliö.

Pitää päästä istumaan, jotta pystyy ajattelemaan.

Hän rämpii jyrkkää ylämäkeä vilkuillen samalla vasemmalle ja oikealle. Näkyy vain lehtipuiden ja mäntyjen korkeita, paljaita runkoja. Sitten hän äkkää syvemmällä metsikössä kaatuneen männyn mutta joutuu odottamaan, jotta vaaleanpunaisiin pukeutunut nainen on puuskuttanut ohi, ennen kuin hän voi poistua pururadalta.

Raymond, hän ajattelee ja lausuu nimen ääneen istahtaessaan karhealle rungolle: Raymond Osse. Ja Sandra. Aikaa on jo vierähtänyt.

Sandran mukaan Raymond on kadonnut, ei vastaa soittoihin tai viesteihin eikä ole itse ottanut mitään yhteyttä.

– Lauantain jälkeen häntä ei ole nähty, eikä hän nukkunut sängyssään viime yönä. Sinun on pakko auttaa.

Sandran ääni oli huolesta kimeä.

Hans Jangel esitti muutaman kysymyksen, mutta vastauksista ei tullut hullua hurskaammaksi. Kyllä, auto oli poissa, ei, vaatteet olivat edelleen kotona, samoin toilettilaukku ja lääkkeet, ei, Raymondilla ei ole tapana kadota, tai no joo, toisinaan, mutta aina hän ilmoittelee itsestään.

– Raymondin tuntien mitään hätää ei varmasti ole, mutta lähetän muutaman pojan käymään heti kun olen päässyt töihin. Ilmoittelethan heti, jos Raymond yhtäkkiä ilmaantuukin.

”Muutaman pojan”.

Raymond Osse todennäköisesti köllöttelee hotellihuoneen leveässä sängyssä jonkun naikkosen kainalossa. On aivan liian aikaista käynnistää mitään suuretsintää. Sitä paitsi media saisi siitä saman tien vihiä. Eikä Osse ikinä antaisi hänelle moista anteeksi.

Toisaalta Sandra saattaa heittäytyä hysteeriseksi, jos Jangel ei tee mitään asian eteen. Parasta siis lähettää joku rauhoittelemaan Sandraa kunnes Osse taas ilmestyy. Mokoma pirulainen on varmasti kotona jo iltaan mennessä.

Mitään partiota sinne ei kannata lähettää, sillä virkapukujen näkeminen tuskin rauhoittaisi Sandraa tai muuta talon väkeä. Parempi hoitaa paikalle joku korkea-arvoisempi, niin omaiset huomaavat että poliisissa otetaan asia vakavasti.

Joku Smeedin porukasta.

Smeed tuskin ilahtuu, mutta eipä tuo voi oikein vastaanakaan väittää, kun juuri viime viikolla sanoi ettei rikososastolla ole meneillään mitään isompaa tutkintaa. ”Epätavallisen rauhallista”, Smeed sen muotoili.

Hans Jangel sulkee silmänsä ja muistelee, minkälaisen vaihtelun on Smeedin porukasta saanut näiden muutamien viikkojen aikana, jotka on virassa ollut. Konstaapelit hän jättää heti laskuista, kun ei muista edes nimiä, ja siirtyy niihin, joiden kanssa on ehtinyt sentään vaihtaa pari sanaa.

Johannisen, vanha ja yrmeä huonosti istuvassa puvussa ja tukka kammattuna kaljun peitoksi. Ukosta oikein huokuu että hänen mielestään kaikki oli ennen paremmin. Kokenut kuin mikä, ovela vanha kettu, mutta empatiaa häneltä ei taatusti heru.

Karl Björken, hmm mikä ettei, ainakin edustavan näköinen. Tumma, lähes musta tukka, siististi pukeutunut, kaksimetrisen ja leveäharteinen. Katsoo silmiin ja kättelee lujasti. Hänen seurassaan Sandra saisi taatusti muuta ajateltavaa.

Niin ja sitten on se Karen jotakin. Eiken ja mikäs se viimeinen nimi oli. Virka-asemaltaan korkeampi kuin Johannisen ja Björken, mikä sinänsä on merkillistä. Ne muutamat kerrat kun Hans Jangel on Karenin tavannut, tällä on ollut yllään farkut ja t-paita ja tukka niin sotkuisella ponihännällä, että sitä ei ollut aamulla laitettu. Smeed on kuitenkin kehnut Karenia, joka ilmeisesti myös johti sitä kadonneen laulajan tutkintaa pari vuotta sitten.

Nainen, Hans Jangel ajattelee ja nyökkää hitaasti. Juuri sitä tilanne nyt varmasti vaatii.

Muodollisesti Smeed toki on se joka päättää, kenet paikalle lähetetään.

Muodollisesti.

Sitten Hans Jangel ottaa taas puhelimen esiin.

3

Lumisateesta, jota säätiedotus on Leon mukaan luvannut, ei näy hiutalettakaan Doggerlandin saarilla tänä joulukuisena aamuna, kun Karenin vihreä Ford Ranger matelee sovitun hidasta vauhtia Johannes Ritterin peltojen ohi.

Lehdettömät puut ovat ohuessa kuurassa, ja ajovaloissa näkyvien vesilätäköiden pintaan on ilmestynyt yön aikana hauras riite. Siinä kaikki. Muutama vaivainen miinusaste ei ole saanut lampaista lämmittelemään karjasuojiin, eivätkä ne tavalliseen tapaansa vaivaudu edes nostamaan päätään heinäpaalien ääreltä tarkistaakseen, kuka aidan takana tällä kertaa viitsii körötellä.

- Korkeintaan kahtakymppiä, Ritter aikoinaan ilmoitti.
- Tiine uuhi saa helposti keskenmenon, jos täällä hurjastellaan. Ihan tarpeeksi työlästä jo ilmankin.

Sigrid ja Keris eivät suinkaan halunneet karitsojen syntyvän kuolleina, joten he suostuivat sekä tähän että moneen muuhun Ritterin ukon vaatimukseen. Naapurikiista nyt vielä olisi puuttunut, kun he muun porukan kanssa olivat ostaneet vanhan säilyketehtaan Njordinniementä.

Ihan tarpeeksi työlästä jo ilmankin, kuten todettua.

Jotenkin kaikki on kuitenkin sujunut. Pandemiasta ja turistikadosta huolimatta remontti on edistynyt ja ravintola avattu tiloihin, joissa aikoinaan valmistettiin ”Martensin priimoja kalasäilykkeitä”.

Viereinen varastorakennus on huomattavasti pienemällä vaivannäöllä kunnostettu konserttisaliksi. Tai ainakin tähän mennessä järjestettyjen keikkojen yleisö on vaikuttanut tyytyväiseltä ”karheen teolliseen sisustustyyliin”, kuten Kore sitä kutsuu.

Ja pitkään baaritiskiinkin.

Vain projektin kolmas osa on vielä alkutekijöissään. Sigridin entisiin työläisten asuntoihin kaavailema vaatimaton hotellitoiminta, tai pikemminkin aamiaismajoitus, ei ole edennyt mihinkään. *Työmaa, pääsy kielletty* -kyllit töröttävät yhä paikallaan, mutta viime aikoina kyseiseltä työmaalta ei ole kuulunut vasaranpauketta kertaakaan.

– Keväällä sitten, Sigrid vastasi asiastaan varmana, kun Karen viimeksi kysyi milloin ensimmäisiä hotellivieraita voisi odottaa. – Tai viimeistään kesällä, Sigrid lisäsi.

Ravintola on nyt ollut auki puolitoista vuotta ja menestynyt ilmeisen hyvin sen perusteella, mitä Karen on vaivautunut kuuntelemaan, sillä Leohan se on projektissa osaomistajana, ei suinkaan Karen. Heidän taloutensa pysyy toistaiseksi pystyssä lähinnä Leon studiomuusikkopalkkioiden ja Karenin kuukausipalkan turvin.

Enää muutama metri matelua lammasaitauksen vieritse. Kauempana näkyy mieshahmo muoviampärit käsissä.

Karen irvistää nähdessään, kun Johannes Ritter lähtee liikkeelle.

– Nivelrikko, Keris tiesi jossain vaiheessa kertoa. – Ukko on jo reilusti yli seitsemänkymmenen ja rehkinyt yksinään koko ikänsä.

– Eikö hänellä siis ole ollut perhettä?

– En ole uskaltanut kysyä, mutta tuskinpa.

Karen voi vihdoinkin painaa kaasua ja posottaa kapean kannaksen poikki niemeltä mantereeseen puolelle. Kymmenen minuutin päästä hän jo pysäköi vakipaikalleen oikeustalon eteen. Haikeasti huokaisten hän vilkaisee kaunista julkisivua ennen kuin kääntyy ja kulkee kadun poikki kohti neliskantista, kolossimaista betonirakennusta, jossa hänen työpaikkansa sijaitsee.

Poliisitalo, jota myös Bunkkeriksi kutsutaan, on todiste siitä kertakaikkisesta arvostelukyvyn, kauneudentajun ja laatuajattelun puutteesta, joka näyttää piinanneen seitsemänkymmenluvun päättäjiä, arkkitehteja ja rakennuttajia. Tahtoen tai tahtomattaan he ovat yhteistuumin onnistuneet luomaan rakennukseen tunnelman, joka saa ihmisen menettämään elämänhalunsa heti kun hän on päässyt ovesta sisään. Äänettömänä ja täysin hyödyttömänä vastalauseena Karen Eiken Friis ei kuitenkaan suostu maanalaisen pysäköintihallin nielaisemaksi vaan jättää autonsa ulos – ainakin siihen saakka kunnes pakkasta alkaa olla yli kymmenen astetta.

Hän tajuaa, että jotakin on meneillään, jo siinä vaiheessa kun poistuu hissistä viidennessä kerroksessa ja avaa lasioven, jossa lukee: *Doggerlandin keskusrikospoliisi, tutkintaosasto.*

Keittokomerosta kuuluu vaimeaa puhetta, joka hiljenee kun hän kulkee ohi, ja jatkuu taas hetken päästä. Peremmällä näkyy muutama konstaapeli, jotka keskustelevat huolestuneen näköisinä vilkuillen samalla ympärilleen siltä varalta, että joku sattuu kuuloetäisyydelle.

– Pomo pyyshi puheilleen, Karl Björken mumisee suu täynnä juustosämpylää, kun Karen kiskoo takin päältä ja ripustaa sen työtuolin selkänokalle.

– Tiedän, sain viestin. Ja huomenta sinullekin, hän lisää, mutta Björkenistä näkyy enää pelkkä leveä selkä, kun hän menee jo menojaan.

Parin minuutin päästä Karen katsoo miestä, joka istuu vierastuolissa Jounas Smeedin huoneessa. Mies nyökkää väläyttäen hymyn tapaisen ja keskittyy sitten taas puhelimeensa.

Smeediä ei näy missään.

Karen nyökkää ihmeissään takaisin ja mutisee jotakin tervehdykseksi mutta jää seisomaan ovelle kahvimuki kädessä. Pelkkä poliisijohtajan vierailuko on saanut ihmiset supisemaan käytävällä? Vai tietävätkö he jotakin mitä Karen ei vielä tiedä?

Tämä ei suinkaan ole hänen ensimmäinen kohtaamisensa Hans Jangelin kanssa. Jangel vieraili heti virkaan astuttuaan kaikilla osastoilla hallituksen puheenjohtajan luotsaamana, joka esitteli uuden poliisijohtajan sanoen: ”Loistava rekrytointi, joka aiemmassa tehtävässään on ansainnut kannuksensa ja aikoo nyt määrätietoisesti ja tehokkaasti kehittää organisaatiotamme kohtaamaan tulevaisuuden haasteet.”

Sen jälkeen Jangelia ei ainakaan Karenin käsityksen mukaan ole osastolla nähtykään. Organisaation ”tehokkaan kehittämisen” varsinainen sisältö käynnisti tietysti viljejä arvailuja, jotka kuitenkin laantuivat muutamassa päivässä, kun suurin osa väestä päätyi toteamaan, että moinen puhe oli varmasti pelkkää sanahelinää. Edellinen poliisijohtaja ei muutamasta pontevasta yrityksestään huolimatta ollut onnistunut sen enempää johtamaan kuin vaikuttamaan mitenkään merkittävästi alaistensa työhön niinä harvoina kertoina, kun hän oli tutkintaosastolla näyttänyt naamaansa.

Nyt väki vilkuilee Smeedin ovea siihen malliin, että Jangelin läsnäolo on selvästikin herättänyt huolta. Eikä asiaa auta se, että Karen Eiken Friis, arvoasteikossa Jounas Smeedistä seuraava, on ilmeisesti kutsuttu kokoukseen.

Älä vain sano että Jangel aikoo pudottaa pommin organisaatiouudistuksesta juuri ennen joulua.

– Jahas, siinähan sinä oletkin, kuuluu Smeedin ääni Karenin takaa. – Käy istumaan, Smeed lisää tunkiessaan hänen ohitseen ja läjäyttää paperinipun pöydälle.

Karen ei väitä vastaan vaan tottelee säyseästi pomon tylystä äänensävyä huolimatta, ja on kuin Smeed olisi lukenut hänen ajatuksensa kun hän katsoo Karenia vinosti hymyillen.

– Ei meillä mitään jännittäviä uutisia ole, Smeed sanoo. – Lähinnä ikäviä, mikäli siis olit jo aikeissa vetäytyä joulurauhaan, hän lisää. – Minulla... tai siis meillä on sinulle tehtävä.

Karen tajuaa vasta nyt pidättäneensä hengitystä ja yrittää tyhjentää keuhkonsa mahdollisimman äänettömästi. Hans Jangel on näköjään menettänyt mielenkiintonsa puhelimeen ja työntää sen nyt povitaskuun. Sitten hän ottaa rennomman asennon ja ristii pitkät koipensa muttei edelleenkään puhu eikä pukahda.

– Meillä on mahdollinen katoamistapaus, Smeed toteaa ja ryhtyy selaamaan papereitaan.

Karen vilkaisee ihmeissään poliisijohtajaa, joka nyökkää hymyillen, ja sitten Karen katsoo Smeediä kulmat koholla. Kadonneet henkilöt eivät yleensä ole rikososaston heiniä. Paitsi jos katoamiseen voi liittyä rikos, mutta siinä tapauksessa koko ryhmä olisi pitänyt kutsua paikalle.

Ja ”mahdollinen katoamistapaus”...

– Kyseessä on Raymond Osse, Smeed jatkaa. – Olet varmasti kuullut nimen aiemminkin.

Rakastetun Doggerland-sarjan kuudennessa osassa kadonnut taiteilija jättää jälkeensä liudan vaimoja – ja karmivan salaisuuden.

Komisario Karen Eiken Friis elelee rauhaista joulunaikaa miehensä ja kaksivuotiaan tyttärensä kanssa, kun taiteilija Raymond Osse katoaa. Jäljet johtavat autiolla rannalle, mutta Ossen perhe kieltäytyy uskomasta itsemurhaan. Ossen värikkäitä vaiheita tutkittuaan Karen alkaa kallistua samalle kannalle. Tutkimuksia kuitenkin vaikeuttaa uusi esimies, joka tuntuu tietävän Karenin menneisyydestä ihan liian paljon. Ratkeako tapaus ennen kuin Karen on ajettu puun ja kuoren väliin?

”Adolfssonista on tulossa yksi suurimmista dekkarikuningattarista.”

KAPPRAKT

9 789520 458164

www.tammi.fi

84.2

ISBN 978-952-04-5816-4

Alkuperäispäälyys: Miroslav Šokčić

Päälyksen valokuvat: Jim Schnortz (etukansi), Unsplash (takakansi)